DÃY ĐỒNG ĐẮNG CỦA BENZEN

I. HIDROCACBON THOM (AREN)

- Hidrocacbon thom là hidrocacbon trong phân tử có chứa một hay nhiều vòng benzene.
- Hiđrocacbon thơm được chia thành hai loại: Loại có một vòng benzen, loại có nhiều vòng benzen và có nhiều ứng dụng trong công nghiệp hoá chất.

II. CÔNG THỨC - CẦU TẠO- ĐỒNG PHÂN

1. Cấu tao:

2. Đồng đẳng của benzen:

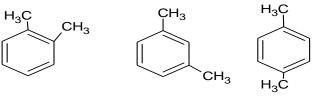
CT chung C_nH_{2n-6} $(n \ge 6)$

CTPT	C_6H_6	C ₇ H ₈	C_8H_{10}			
CTCT		CH ₃	C ₂ H ₅	CH ₃ CH ₃ 2	CH ₃ 2 3 CH ₃	CH ₃ 2 3 CH ₃
Tên thông	Benzen	Toluen		ortho –xilen	meta – xilen	para –xilen
thường				(o-xilen)	(m-xilen)	(p-xilen)
Tên thay thế		metylbenzen	etylbenzen	1,2-đimetyl	1,3-đimetyl	1,4-đimetyl
(tên hệ				benzen	benzen	benzen
thống)				(o-đimetyl	(m-đimetyl	(p-đimetyl
				benzen)	benzen)	benzen)

<u>Chú ý đối với tên hệ thống</u>: Nếu vòng benzen có nhiều nhánh (thế) phải đánh số vị trí các nhóm thế sao cho tổng số vị trí các nhóm thế là nhỏ nhất. Các nhóm thế đọc theo thứ tự A, B, C của gốc ankyl.

3. Đồng phân

– Từ $C_8H_{10}\,$ trở đi có đồng phân về. Vị trí tương đối của các nhóm ankyl so với vòng benzen.



1,2-đimetylbenzen

1,3-dimetylbenzen 1,4- dimetylbenzen

(o-đimetylbenzen)

(m-đimetylbenzen) (p-đimetylbenzen)

Cấu tạo mạch C ở mạch nhánh

Propylbenzen

isopropylbenzen

III. TÍNH CHẤT VẬT LÝ

- Hidrocacbon thơm tồn tại ở trạng thái rắn hoặc lỏng, có nhiệt độ sôi tăng dần theo phân tử khối.

- Hidrocacbon thơm ở dạng lỏng có mùi đặc trưng, nhẹ hơn nước, không tan trong nước nhưng hòa tan nhiều chất hữu cơ khác như: I₂, P, S, cao su.
- Benzen sôi ở 80°C còn Toluen sôi ở 111°C.

IV. TÍNH CHẤT HÓA HỌC: Benzen và các đồng đẳng của nó thể hiện tính thơm, dễ tham gia phản ứng thế, khó tham gia phản ứng cộng và bền vững với tác nhân oxi hóa.

1. Phản ứng thế

QUY LUẬT THỂ TRÊN VÒNG BENZEN

R	R: nhóm đẩy electron C _n H _{2n+1} , - OH, - NH ₂ , - X	R: nhóm rút electron -NO2, - COOH, -CHO, - SO3H
Vị trí ảnh hưởng	Tăng mật độ e tại vị trí orto, para	Giảm mật độ e tại vị trí orto, para
Định hướng sản phẩm	Vào vị trí orto, para	Vào vị trí <u>mêta</u>

$$C_nH_{2n-6} + zX_2 \xrightarrow{bot Fe} C_nH_{2n-6-z}X_z + zHX$$

$$\begin{array}{c} \begin{array}{c} \begin{array}{c} \begin{array}{c} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array} \end{array} \end{array} \begin{array}{c} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array} \end{array} \begin{array}{c} \begin{array}{c} \\ \\ \end{array} \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \end{array} \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array} \begin{array}{$$

$$\begin{array}{c} \text{CH}_3 \\ + \text{ HNO}_{3\text{ disc}} \\ & \xrightarrow{\text{H}_2\text{SO}_4\text{ disc}} \\ & \text{CH}_3 \\ & \text{CH}_3 \\ & \text{H}_2\text{O} \\ & \text{NO}_2 \\ & \text{4 - nitrotoluen} \end{array}$$

Diều chế thuốc nổ TNT
$$CH_3$$
 CH_3 O_2N O_2N

b. Với dẫn xuất halogen:

2. Phản ứng cộng

$$a. \quad \underbrace{C\hat{o}ng\ Hidro}_{\text{xiclohexan}} + 3 \, \text{H}_2 \xrightarrow{\text{Ni, 10atm}}_{150\ ^{\circ}\text{C}} + 3 \, \text{Cl}_2 \xrightarrow{\text{as}}_{\text{Cl}}_{\text{Cl}}$$

$$b. \quad \underbrace{C\hat{o}ng\ Clo:}_{\text{hexacloran}}$$

$$(thu\acute{o}c\ trừ\ s\^{a}u\ 666)$$

3. Phản ứng oxi hóa

a. Phản ứng cháy: $C_nH_{2n-6} + (3n-3)/2 O_2 \xrightarrow{t^\circ} nCO_2 + (n-3) H_2O_2$

<u>Nhận xét</u>: **n**_{CO2} > **n**_{H2O}

<u>Lưu ý:</u> Trong đót cháy hidrocacbon nếu n_{CO2} > n_{H2O} thì có thể là ankadien, ankin, đồng đẳng benzene. b. <u>Với dung dịch thuốc tím KMnO</u>4

- Benzen *không* làm phai màu tím của dung dịch KMnO₄
- Các đồng đẳng của benzen làm phai màu dung dịch thuốc tím khi đun nóng. (nhưng thực chất vòng benzen không bị oxi hóa, mà là các gốc R trên vòng benzen bị oxi hóa)

$$R \xrightarrow{KMnO_4 \ hoac \ K_2Cr_2O_7} \qquad \qquad \boxed{ } COOH$$

V. ĐIỀU CHẾ

1. Điều chế benzen

- $CH_3(CH_2)_4CH_3 \xrightarrow{xt, t^0, p}$ t^0 + t^0 + t
- $C_6H_5COONa + NaOH \xrightarrow{CaO, t^0} C_6H_6 + Na_2CO_3$

$$\bullet \qquad \qquad Pd, t^0(300^{\circ}C) \qquad \qquad + 3H_2$$

2. Điều chế các Hidrôcacbon khác

•
$$CH_3(CH_2)_5CH_3$$
 $\xrightarrow{xt, t^0, p}$ $+$ H_2 ($xt: Cr_2O_3, Al_2O_3, 500^0C, 30-40$ atm)

$$\begin{array}{c}
 & & & \\
 & + RC1 \xrightarrow{AlCl_3} \xrightarrow{H^+} C_6H_5C_2H_5
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 & & \\
 & + RC1 \xrightarrow{H^+} C_6H_5C_2H_5
\end{array}$$

MỘT SỐ HIDRÔCACBON THƠM KHÁC

A. STIREN; Vinyl benzen, Phênil Êtylen có CTPT: C₈H₈

- CTCT: C₆H₅-CH= CH₂ hoặc
- **Tính chất vật lý**: Chất lỏng không màu, nhẹ hơn nước, không tan trong nước, tan nhiều trong dung môi hữu cơ như ete, axêtôn. Sôi ở 146°C, nóng chảy ở -31°C.
- Tính chất hóa học: Stiren vừa có tính chất giống anken vừa có tính chất benzen.
- → Phản ứng cộng và phản ứng trùng hợp.
- * Giống anken:

$$C_6H_5$$
-CH=CH₂ + Br₂ \longrightarrow C_6H_5 -CH-CH₂
Br Br

- a. Phản ứng với dung dịch brom
- b. Stiren tác dụng KMnO4 ở nhiệt độ thường

 C_6H_5 -CH= CH₂ + 2KMnO₄ + 4H₂O \rightarrow C₆H₅-CHOH-CH₂OH + 2MnO₂ + 2KOH

→ Stiren làm phai màu dung dịch Brôm, dung dịch KMnO₄

b) Phản ứng với hiđro

c) Phản ứng trùng hợp

$$\begin{array}{c|c}
CH = CH_2 \\
 & \downarrow \\$$

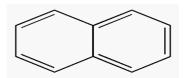
- Stiren dùng để chế tạo cao su Buna S, chế tạo kính ôtô, ống tiêm, nhựa trao đổi ion...
- Ngoài ra, Stiren còn cho phản ứng cộng với HCl, phản ứng trùng hợp với Buta- 1,3- dien
- Điều chế

+
$$C_6H_5C_2H_5 \xrightarrow{t^0,ZnO}$$
 + H_2
+ $C_6H_5-CH(OH)CH_2 \xrightarrow{170^0C,H_2SO_{4,d}}$ + H_2O

B. NAPTALEN

1. Tính chất vật lý và cấu tạo

- Là chất rắn màu trắng, có mùi đặc trưng (mùi băng phiến).
- Thăng hoa ngay ở nhiệt độ thường, $t_{nc}^0 80^{0}$ C, $t_{s}^0 218^{0}$ C, D = 1,025 g/cm³ (25⁰C).
- Không tan trong nước, tan trong dung môi hữu cơ.
- CTPT: C₁₀H₈



2. Tính chất hóa học

a/ Phản ứng thế

- Naptalen tham gia các phản ứng thế dễ hơn so với benzen, sản phẩm thế vào vị trí 1(α) là sản phẩm chính.

$$+ Br_{2} \xrightarrow{CH_{3}COOH(dm)} + HB_{1}$$

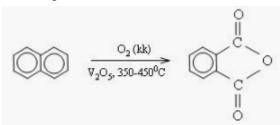
$$NO_{2}$$

$$+ HNO_{3} \xrightarrow{H_{2}SO_{4}} + H_{2}O_{2}$$

b/ Phản ứng cộng hiđro (hiđrohóa)

c/ Phản ứng oxi hóa

Không bị oxi hóa bởi KMnO₄. Khi có xúc tác V_2O_5 ở nhiệt cao nó bị oxihóa bởi oxi không khí tạo thành anhiđrit phtalic.



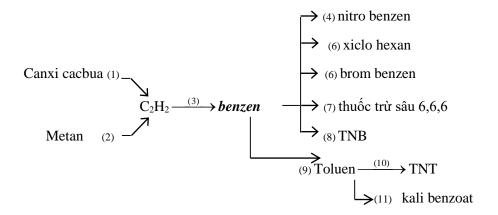
3. Ứng dụng của một số hiđrocacbon thơm

phẩm nhuộm(nitrobenzen) - dược phẩm (anilin) - thuốc trừ hại (phenol)

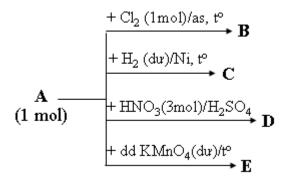
- thuốc nổ TNT (từ toluen) dung môi chất đẻo (polistiren)
- cao su(cao su Buna, stiren)
- tơ sợi (tơ capron)

BÀI TẬP

1. Thực hiện chuỗi phản ứng sau:



2. A là một đồng đẳng của benzen có tỷ khối hơi so với metan bằng 5,75. A tham gia chuyển hóa theo sơ đồ



Hãy viết các phương trình hóa học theo sơ đồ trên, các chất hữu cơ viết dạng công thức cấu tạo rút gọn, cho biết B, C, D, E là các chất hữu cơ.

3. Điều chế: (các chất vô cơ cần thiết và điều kiện phản ứng có đủ).
a.Thuốc trừ sâu 666 từ Propan
b.Thuốc nổ TNB, TNT từ đá vôi và than đá.

- 4. Trình bày phương pháp hóa học đơn giản nhất để phân biệt mỗi cặp chất dưới đây chứa trong các bình riêng biệt mất nhãn và viết các phương trình phản ứng xảy ra:
 - a) m-bromtoluen và benzvl bromua.
- **b)** phenylaxetilen và stiren.

c) axetilen và propin.

5. Từ CH₄ và các chất vô cơ, xúc tác cần thiết khác có đủ, viết các phương trình phản ứng hóa học điều chế: meta-clonitrobenzen; Cao su buna-S (Đồng trùng hợp của Buta-1,3 – dien và Stiren); Axit meta-brombenzoic; But-1-en-3-in.

TRẮC NGHIỆM

Câu 1. Trong phân tử benzen:

- A. 6 nguyên tử H và 6 C đều nằm trên 1 mặt phẳng.
- **B.** 6 nguyên tử H nằm trên cùng 1 mặt phẳng khác với mặt phẳng của 6C.
- C. Chỉ có 6 C nằm trong cùng 1 mặt phẳng.
- **D.** Chỉ có 6 H mằm trong cùng 1 mặt phẳng.
- Câu 2. Chọn cụm từ thích hợp điền vào khoảng trống. trong câu sau:

Sáu nguyên tử C trong phân tử benzen liên kết với nhau tạo thành.

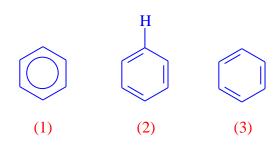
A. Mach thẳng

B. Vòng 6 canh đều, phẳng.

C. vòng 6 canh, phẳng

D. mach có nhánh.

- Câu 3. Câu phát biểu nào sau đây là chính xác nhất:
 - A. Aren là hidrocacbon có mạch vòng và có thể gắn được nhiều nhánh khác trên vòng đó.
 - **B.** Aren là hiđrocacbon thom, no có tính đối xứng trong phân tử.
 - C. Aren là hợp chất có một hay nhiều nhánh ankyl gắn trên nhân benzen.
 - **D.** Aren là hợp chất hữu cơ có chứa vòng benzen (nhóm phenyl).
- Câu 4. Câu nào sau đây không đúng?
 - A. Sáu nguyên tử C trong phân tử benzen tao thành một lục giác đều.
 - B. Tất cả các nguyên tử trong phân tử benzen đều nằm trên cùng một mặt phẳng.
 - C. Trong phân tử benzen các góc bằng 120°
 - **D.** Trong phân tử benzen có một liên kết đôi.
- Câu 5. Benzen không tan trong nước vì lí do nào sau đây:
 - A. Benzen là chất hữu cơ, nước là chất vô cơ nên không tan vào nhau.
 - **B.** Benzen có khối lương riêng bé hơn nước C. Phân tử benzen là phân tử phân cực
 - **D.** Phân tử benzen là phân tử không phân cực, nước là dung môi có cực
- Câu 6. Cho các chất (1) benzen; (2) toluen; (3) hexan; (4) hex-5-trien; (5) xilen; (6) cumen. Dãy gồm các hiđrocacbon thơm là:
- **A.** (1); (2); (3); (4). **B.** (1); (2); (5; (6). **C.** (2); (3); (5); (6). **D.** (1); (5); (6); (4).
- Câu 7. Cho các công thức:



Cấu tạo nào là của benzen?

A. (1) và (2).

B. (1) và (3).

C. (2) và (3).

D. (1); (2) và (3).

Câu 8. Dãy đồng đẳng của benzen có công thức chung là

A. C_nH_{2n+6} ; $n \ge 6$.

B. C_nH_{2n-6} ; $n \ge 3$.

C. C_nH_{2n-6} ; $n \ge 6$.

D. C_nH_{2n-6} ; $n \ge 6$.

Câu 9. Công thức tổng quát của hiđrocacbon $C_nH_{2n+2-2a}$. Đối với stiren, giá tri của n và a lần lươt là

A. 8 và 5.

B. 5 và 8.

C. 8 và 4.

Câu 10. Công thức tổng quát của hiđrocacbon $C_nH_{2n+2-2a}$. Đối với naptalen, giá trị của n và a lần lượt là

A. 10 và 5.

B. 10 và 6.

C. 10 và 7.

D. 10 và 8.

D. 4 và 8.

Câu 11. Chất nào sau đây có thể chứa vòng benzen?

A. $C_{10}H_{16}$.

B. $C_9H_{14}BrCl$.

 C_{\bullet} $C_8H_6Cl_2$.

D. C_7H_{12} .

Câu 12. Chất nào sau đây không thể chứa vòng benzen?

A. C_8H_{10} .

B. C_6H_8 .

 $C_{\cdot} C_8 H_{10}$.

D. C_9H_{12} .

Câu 13. Cho các chất: C₆H₅CH₃ (1) p-CH₃C₆H₄C₂H₅ (2) C₆H₅C₂H₃ (3) o-CH₃C₆H₄CH₃ (4)

Dãy gồm các chất là đồng đẳng của benzen là

A. (1); (2) và (3).

B. (2); (3) và (4).

C. (1); (3) và (4).

D. (1); (2) và (4).

DANH PHÁP, NHẬN BIẾT CHẤT

Câu 14. Gốc C₆H₅-CH₂- và gốc C₆H₅- có tên gọi là

A. phenyl và benzyl.

B. vinyl và anlyl.

C. anlyl và Vinyl.

D. benzyl và phenyl.

Câu 15. Cho hợp chất có cấu tạo như sau

Tên gọi của hợp chất là

A. o-xilen.

B. m-xilen.

C. p-xilen.

C. Cumen.

D. 1,5-dimetylbenzen.

Câu 16. CH₃C₆H₄C₂H₅ có tên gọi là

A. etylmetylbenzen.

B. metyletylbenzen.

C. p-etylmetylbenzen.

D. p-metyletylbenzen.

Câu 17. (CH₃)₂CHC₆H₅ có tên goi là

A. propylbenzen.

B. n-propylbenzen.

C. iso-propylbenzen.

D. đimetylbenzen.

D. Xilen.

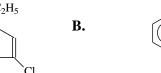
Câu 18. iso-propyl benzen còn gọi là:

A. Toluen.

B. Stiren.

Câu 19. Câu tạo của 4-cloetylbenzen là





D.

Câu 20. Ankylbenzen là hiđrocacbon có chứa:

A. vòng benzen.

C. gốc ankyl và 1 benzen.

Câu 21. Cho ankylbenzen có công thức

B. gốc ankyl và vòng benzen.

D. gốc ankyl và 1 vòng benzen.



D

Tên thay thế của ankylbenzen trên là **A.** 1–etyl–3–metylbenzen **B.** 5–etyl–1–metylbenzen C. 2-etvl-4-metvlbenzen **D.** 4–metvl–2–etvlbenzen Câu 22. Điều nào sau đâu không đúng khí nói về 2 vi trí trên 1 vòng benzen? **A.** vi trí 1, 2 goi là ortho. **B.** vi trí 1,4 goi là para. C. vị trí 1,3 gọi là meta. **D.** vị trí 1,5 gọi là ortho Câu 23. o-brom –toluen có công thức cấu tạo là CH₂—Br В. Câu 24. Một ankylbenzen X có công thức C₉H₁₂, cấu tạo có tính đối xứng cao. Tên của X là **A.** 1,2,3-trimetyl benzen. **B.** n-propyl benzen. C. iso-propyl benzen. **D.** 1,3,5-trimetyl benzen. **Câu 25.** Một ankylbenzen $X(C_{12}H_{18})$ cấu tạo có tính đối xứng cao. Tên của X là **A.** 1,3,5-trietylbenzen. **B.** 1,2,4-tri etylbenzen. C. 1,2,3-tri metylbenzen. **D.** 1,2,3,4,5,6-hexaetylbenzen. ĐỒNG PHÂN **Câu 26.** C₇H₈ có số đồng phân thơm là **B.** 2. **C.** 3. **D.** 4. **Câu 27.** Úng với công thức phân tử C_8H_{10} có bao nhiều cấu tao chứa vòng benzen? **B.** 3. **D.** 5. **Câu 28.** Úng với công thức C_9H_{12} có bao nhiều đồng phân có cấu tạo chứa vòng benzen? **C.** 8. **D.** 9. **Câu 29.** Số lương đồng phân chứa vòng benzen ứng với công thức phân tử C_9H_{10} là **B.** 8. **C.** 9. **D.** 6. **Câu 30.** Hợp chất A là đồng đẳng của benzen có công thức nguyên là $(C_3H_4)_n$. Công thức phân tử của A là **B.** C_6H_8 . $C. C_9H_{12}$. **D.** $C_{12}H_{16}$. **A.** C_3H_4 . TÍNH CHẤT HÓA HỌC Câu 31. Tính thơm của benzen được thể hiện ở điều nào? **A.** Dễ tham gia phản ứng thế B. Khó tham gia phản ứng công C. Bền vững với chất oxi hóa. **D.** Tất cả các lí do trên Câu 32. Phản ứng chứng minh tính chất no; không no của benzen lần lượt là A. thế, công. **B.** công, nitro hoá. C. cháy, công. **D.** công, brom hoá. Câu 33. Tính chất nào sau đây không phải của ankyl benzen A. Không màu sắc. **B.** Không mùi vị. **C.** Không tan trong nước. **D.** Tan nhiều trong các dung môi hữu cơ. Câu 34. Tính chất nào không phải của benzen? A. Dễ thể. B. Khó công. D. Kém bền với các chất oxi hóa. C. Bền với chất oxi hóa. Câu 35. Phản ứng nào sau đây không xảy ra: **A.** Benzen + Cl_2 (as). **B.** Benzen + H_2 (Ni, p, t^o). **C.** Benzen + Br_2 (dd). **D.** Benzen + HNO₃ (\mathring{d}) /H₂SO₄ (\mathring{d}). **Câu 36.** Tính chất nào **không** phải của benzen A. Tác dung với Br₂ (t°, Fe). **B.** Tác dụng với HNO₃ (đ) /H₂SO₄(đ). C. Tác dụng với dung dịch KMnO₄. **D.** Tác dung với Cl₂ (as). Câu 37. Phản ứng của benzen với chất nào sau đây gọi là phản ứng nitro hóa? **A.** HNO₃ đ/H₂SO₄ đ **B.** HNO₂ d/H_2SO_4 dC. HNO₃ loãng/H₂SO₄ đ **D.** HNO₃ đ Câu 38. Cho phản ứng sau Br

Br₂

+ HBr

Điều kiện của phản ứng là

A. Br₂ khan, xúc tác bột Fe

C. Hơi Br₂, xúc tác bột Fe

B. Dung dịch Br₂, xúc tác bột Fe

D. Hoi Br₂, chiếu sáng.

Câu 39. Khi vòng benzen đã có sẵn nhóm ankyl thì phản ứng thế vào vòng sẽ(1)....và ưu tiên xảy ra ở vị trí...(2).... Từ thích hợp còn thiếu ở 3 câu trên là

 \mathbf{A} . (1): dễ dàng hơn, (2): ortho và para

B. (1): dễ dàng hơn, (2): meta.

C. (1): khó khăn hơn, (2): ortho và para.

D. (1): khó khăn hơn, (2): meta.

Câu 40. So với benzen, toluen + dung dịch HNO₃(đặc)/H₂SO₄ (đặc):

- **A.** Dễ hơn, tạo ra o nitro toluen và p nitro toluen.
- **B.** Khó hơn, tao ra o nitro toluen và p nitro toluen.
- C. Dễ hơn, tao ra o nitro toluen và m nitro toluen.
- **D.** Dễ hơn, tao ra m nitro toluen và p nitro toluen.

Câu 41. Toluen + Cl₂ (as) xảy ra phản ứng:

A. Cộng vào vòng benzen.

C. Thế ở nhánh, khó khăn hơn CH₄.

Câu 42. Cho phản ứng sau

B. Thế vào vòng benzen, dễ dàng hơn.

D. Thế ở nhánh, dễ dàng hơn CH₄.

Chất X là

A. axetilen.

B. etilen.

C. etyl clorua.

D. etan.

Câu 43. Tính chất nào không phải của toluen?

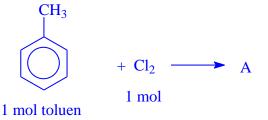
A. Tác dung với Br₂ (t°, Fe).

C. Tác dụng với dung dịch KMnO₄, t°.

B. Tác dụng với Cl₂ (as).

D. Tác dụng với dung dịch Br₂.

Câu 44. Cho phản ứng sau



Công thức của A là

 \mathbf{A} . $\mathbf{C}_6\mathbf{H}_5\mathbf{CH}_2\mathbf{Cl}$.

B. p-ClC $_6$ H $_4$ CH $_3$.

 \mathbf{C} . o-ClC₆H₄CH₃.

D. B và C đều đúng.

Câu 45. Tiến hành thí nghiệm cho nitro benzen tác dụng với HNO₃ (đ)/H₂SO₄ (đ), nóng ta thấy:

A. Không có phản ứng xảy ra.

- **B.** Phản ứng dễ hơn benzen, ưu tiên vị trí meta.
- C. Phản ứng khó hơn benzen, ưu tiên vi trí meta.
- **D.** Phản ứng khó hơn benzen, ưu tiên vị trí ortho.

Câu 46. Khi trên vòng benzen có sẵn nhóm thế -X, thì nhóm thứ hai sẽ ưu tiên thế vào vị trí o- và p-. Vậy -X là những nhóm thế nào ?

A. $-C_nH_{2n+1}$, -OH, $-NH_2$.

B. $-OCH_3$, $-NH_2$, $-NO_2$.

 \mathbf{C} . - \mathbf{CH}_3 , - \mathbf{NH}_2 , - \mathbf{COOH} .

 \mathbf{D} . -NO₂, -COOH, -SO₃H.

Câu 47. Khi trên vòng benzen có sẵn nhóm thế -X, thì nhóm thứ hai sẽ ưu tiên thế vào vị trí m -. Vậy -X là những nhóm thế nào ?

A. $-C_nH_{2n+1}$, -OH, $-NH_2$.

B. $-OCH_3$, $-NH_2$, $-NO_2$.

C. -CH₃, -NH₂, -COOH.

 \mathbf{D} . -NO₂, -COOH, -SO₃H.

Câu 48. Cho benzen + Cl₂ (as) ta thu được dẫn xuất clo A. Vây A là

 $\mathbf{A.} \mathbf{C}_{6}\mathbf{H}_{5}\mathbf{Cl}$.

B. p- $C_6H_4Cl_2$.

 $\mathbf{C.}\ \mathbf{C}_{6}\mathbf{H}_{6}\mathbf{C}\mathbf{I}_{6}$.

 \mathbf{D} . m-C₆H₄Cl₂.

Câu 49. Cho phản ứng sau

$$+ HNO_3 \xrightarrow{H_2SO_4} X + H_2O$$
1 mol

1 mol nitrobenzen

Công thức của X là

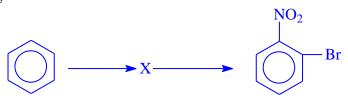
A. m-đinitrobenzen.

B. o-dinitrobenzen.

C. p-đinitrobenzen.

D. B và C đều đúng.

Câu 50. Cho chuỗi phản ứng sau



o-brom nitrobenzen

Công thức của X là

A. nitrobenzen.

B. brombenzen.

C. aminobenzen.

D. o-đibrombenzen.

Câu 51. Cho chuỗi phản ứng sau

$$CH \equiv CH \longrightarrow X \longrightarrow Y \longrightarrow Br$$

o-brom nitrobenzen

X, Y lần lượt là

A. benzen; nitrobenzen.

C. nitrobenzen ; benzen.

B. benzen, brombenzen.

D. nitrobenzen; brombenzen.

Câu 52. Một ankylbenzen X (C₉H₁₂),tác dụng với HNO₃ đặc (H₂SO₄ đặc) theo tỉ lệ mol 1:1 tạo ra 1 dẫn xuất mononitro duy nhất. CTCT của X là

A. n-propylbenzen. **B**. p-etyl,metylbenzen.

C. iso-propylbenzen

D. 1,3,5-trimetylbenzen.

Câu 53. Cho phản ứng X $\xrightarrow{trung/hop}$ 1,3,5-trimetylbenzen. Tên của chất X là

A. axetilen.

B. metyl axetilen.

C. etyl axetilen.

D. đimetyl axetilen.

Câu 54. Stiren không phản ứng được với những chất nào sau đây?

A. dung dịch Br₂.

B. không khí H₂,Ni,t°.

C. dung dịch KMnO₄.

D. dung dich NaOH.

Câu 55. Phản ứng nào sau đây không dùng để điều chế benzen?

A. tam hop axetilen.

B. khử H₂ của xiclohexan.

C. khử H₂, đóng vòng n-hexan.

D. tam hop etilen.

Câu 56. Phản ứng nào không điều chế được toluen?

A. $C_6H_6 + CH_3Cl \xrightarrow{AlCl_3;t^o}$

B. khử H_2 , đóng vòng benzen

C. khử H₂ metylxiclohexan

D. tam hop propin

Câu 57. Tìm phát biểu đúng:

A. Stiren là đồng đẳng của benzen.

B. Stiren còn có tên gọi là vinylbenzen hay phenyletylen.

C. Stiren là chất lỏng tan nhiều trong nước.

D. Công thức phân tử của stiren là C_8H_{10}

Câu 58. Chất nào sau đầu làm mất màu dung dịch nước brom?

A. stiren, butadien-1,3, isopentin, etylen

B. isopropylbenzen, pentin-2, propylen

C. xiclopropan, benzen, isobutylen, propin

D. toluen, axetylen, butin-1, propen

Câu 60. Cho các phản ứng sau, phản ứng nào đúng nhất?

 CH_3

CH₃

 CH_3

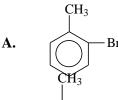
CH₂Br

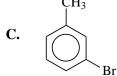
A.

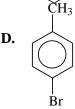
C.
$$CH_3$$
 $+ Br_2 \xrightarrow{Fe, t^0} Br + HBr_1$

$$\mathbf{D.} \qquad \begin{array}{c} \text{CH}_3 \\ + \text{ HNO}_3 \xrightarrow{\text{H}_2\text{SO}_4, \, t^0} \end{array} \qquad \begin{array}{c} \text{CH}_3 \\ + \text{ HBr} \\ \text{NO}_2 \end{array}$$

Câu 61. Cho toluen tác dụng với brom có chiếu sáng thu được sản phẩm nào say đây:







Câu 59. Khi cho clo tác dụng với 78 gam benzen (bột sắt làm xúc tác) người ta thu được 78 gam clobenzen. Hiệu suất của phản ứng là

- **A.** 69,33%
- **B.** 71%
- **C.** 72,33%

D. 79,33%

Câu 60. Khi phân tích nguyên tố của hiđrocacbon Y cho kết quả 9,44%H; 90,56% C. Y chỉ tác dụng với brom theo tỉ lệ mol 1: 1 đun nóng có bột sắt làm xúc tác. Y có CTPT là

- $A.C_8H_8$
- **B.** C_8H_{10}
- $C. C_9H_{12}$

D. C_6H_6

Câu 61. Hidrocacbon X có công thức dạng $(CH)_n$, biết 1 mol X phản ứng vừa đủ với $4 \text{ mol } H_2$ (Ni, t° hoặc một mol Br_2 (trong dụng dịch). Công thức cấu tao của X là

- A. $CH \equiv CH$
- **B.** $CH \equiv C C \equiv CH$
- $\mathbf{C} \cdot \mathbf{C}_6 \mathbf{H}_6$

D. $C_6H_5 - CH = CH_2$

Câu 62. Đốt cháy hoàn toàn 1 hidrcacbon X cho CO₂ và hơi nước theo tỷ lệ 1.75 / 1 về thể tích.cho bay hơi hoàn toàn 5,06 g X thu được một thể tích đúng bằng thể tích của 1,76 gam Oxi cùng điều kiện, ở nhiệt độ phòng. X không làm mất màu nước Brom nhưng làm mất màu dd KMnO₄ Khi đun nóng X là hidrocacbon nào dưới đây ?

A. Stiren

- C.etylbenzen
- **B**.Tuluen
- **D**. p-xilen